

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Programul de protecție specială a persoanelor cu handicap, integrarea socială și profesională a acestora, reprezintă una dintre problemele de strictă actualitate, foarte delicată și în aceeași măsură, controversată.

Întregul sistem de protecție specială se sprijină în prezent pe două acte normative, respectiv: Legea nr. 53/1992 privind protecția specială a persoanelor handicapate și Legea nr. 57/1992 privind încadrarea în muncă a persoanelor handicapate.

Aceste două legi, deși o noutate în domeniu la vremea respectivă, sunt lacunare și uneori confuze și se dovedesc a fi, în prezent, depășite de realitățile economice și sociale. În timpul aplicării lor au apărut dificultăți determinate de neconcordanța cu realitatea ce trebuia reglementată, dovedindu-se în mare parte neadecvate scopului înscris în titlu.

Principalele neajunsuri ale acestor legi sunt:

1. Nu prevăd măsuri coercitive împotriva celor care nu respectă prevederile legii, excepție făcând art. 10 din Legea nr. 57/1992, referitor la obligația persoanelor juridice cu peste 250 de salariați de a angaja un procent de cel puțin 3% persoane cu

handicap, în caz contrar, fiind obligate să verse lunar la Fondul de Risc și de Accident sumele aferente numărului de persoane neîncadrate, la nivelul salariului minim brut pe țară. Această măsură este deficitară întrucât sunt exceptați agenții economici mici care în prezent au o pondere considerabilă în economie.

2. Ambele acte normative au fost aplicate fără să fi fost emise norme de aplicare, fapt ce a dus la interpretarea lor neunitară.

3. Dispozițiile art. 6 din Legea nr. 57/1992 generează condiții favorabile existenței unui monopol asupra producției unităților protejate, situație ce vine în totală contradicție cu legile de funcționare a economiei de piață.

4. Legea nr. 53/1992 prevede o serie de facilități care în prezent se dovedesc inaplicabile și altele, de exemplu art. 5 lit. d, art. 6 lit. g, care nu au putut fi aplicate încă de la promulgarea legii.

5. Nu creează cadru legal pentru urmărirea și controlarea vărsămintelor către Fondul de Risc și de Accident.

6. Nu creează cadru legal parteneriatului dintre Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap, Inspectoratele de Stat Teritoriale pentru Persoanele cu Handicap și organizațiile neguvernamentale ale persoanelor cu handicap sau care au ca obiect de activitate protecția specială a persoanelor cu handicap, nefăcând astfel posibilă o bună conlucrare între organul de specialitate a administrației publice

centrale în domeniu și societatea civilă, cât și o bună coordonare între programele românești în domeniu și programele concepute de instituții sau organizații neguvernamentale europene.

7. Nu creează cadru legal pentru conceperea și urmărirea unei politici de pregătire, formare, orientare și de încadrare în muncă a persoanelor cu handicap.

8. Lipsa unor reglementări clare, care să prevadă un calendar precis în ceea ce privește implementarea accesibilităților pentru persoanele cu handicap și care să conducă la egalizarea standardelor țării noastre în această privință, cu cele din țările Uniunii Europene.

9. Lipsa unor reglementări clare în ceea ce privește organizarea și funcționarea unităților de asistență specială unde sunt internați asistații instituționalizați, unități care sunt în coordonarea metodologică a Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap, dar care sunt finanțate de la bugetele locale.

Greutățile cu care au fost confruntate în acest an unitățile de asistență specială ca urmare a descentralizării și finanțării de la bugetele locale, fac necesară includerea în prezentul proiect a unui capitol în care să fie reglementate în mod special atât organizarea și funcționarea acestor unități, cât și implicarea Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap ca sursă de finanțare în sprijinul bugetelor locale.

În sprijinul acestei propuneri vin și următoarele argumente:

Majoritatea unităților sunt de capacitate mare, 280-445 de paturi, iar asistații nu își au domiciliul în județul sau zona respectivă, aria de cuprindere fiind mult mai mare. Aceasta face ca aceste unități să fie de interes național și nu local. Finanțarea acestor unități nu poate fi lăsată la aprecierea Consiliilor locale, cu atât mai mult cu cât majoritatea sunt la nivelul comunelor. Deciziile privind alocațiile bugetare sunt în discordanță cu nevoile reale minime ale unităților, motivația principală fiind puterea economică scăzută a localităților din zonă. Factorii de decizie sunt consilieri a căror pregătire profesională, de nivel mediu, este departe de a garanta o analiză competentă a priorităților și o distribuire corespunzătoare a creditelor.

Foarte multe fonduri obținute pentru investiții de la Organizații neguvernamentale străine sunt fonduri în valută, Consiliile locale recunoscându-și incompetența în operațiunile de tragere valutară și contabilizarea valutei.

Prin prezentul proiect de ordonanță se elimină orice măsură discriminatorie, în contextul unei viziuni unitare a reglementării, prin legiferarea unor măsuri de protecție specială realiste, și mai mult, prin desființarea monopolului pentru unitățile protejate, introducând o serie de măsuri compensatorii, absolut necesare desfășurării activității persoanelor cu handicap.

În acest proiect sunt prevăzute clar condițiile de înființare, atestare și funcționare a unităților protejate, urmărindu-se în principal o simplificare a procedurilor și în același timp respectând principiul individualizării programelor de inserție socială prin descentralizare.

Noul proiect aduce o îmbunătățire majoră sistemului de protecție specială, prin:

1. Introducerea unei game mai largi de centre de protecție instituționalizată a persoanelor cu handicap.

2. Crearea programelor individuale de recuperare și integrare socială, avându-se în vedere asigurarea unei protecții reale a persoanelor care nu se pot integra în viața socială prin forțe proprii și sunt incapabile de muncă.

3. Încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap conform restantului funcțional al fiecăruia, aceasta putând fi considerată cea mai importantă formă de protecție specială.

Toate aceste măsuri nu pot fi aplicate într-un mod judicios și corect, decât prin reorganizarea Comisiilor de Expertiză și trecerea lor în subordinea Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap, urmărindu-se ca de drepturile și facilitățile prevăzute de această ordonanță să beneficieze doar persoanele îndreptățite. Se are în vedere în acest sens, reevaluarea în mod progresiv a tuturor certificatelor de persoane cu handicap.

4. O altă mare realizare în planul protecției speciale constă în crearea accesibilităților, prevăzute în acest proiect de ordonanță într-un capitol distinct, fiind privite nu ca facilități, ci ca o pârghie importantă în realizarea reintegrării în societate a persoanelor cu handicap. Crearea accesibilităților va avea loc în cadrul unui program ce se va derula în etape, în colaborare cu toate instituțiile interesate.

5. Proiectul de ordonanță are ca scop, și atragerea Organizațiilor Neguvernamentale în realizarea politicilor și programelor de recuperare și reintegrare a persoanelor cu handicap,

6. Crearea “Fondului de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap” reprezintă una din garanțiile succesului privind aplicarea prezentului proiect de ordonanță pentru încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap.

Cota de 3% asigură posibilitatea majorării ajutoarelor speciale a persoanelor cu handicap pentru un trai decent.

Fondul de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap constituit și utilizat conform ordonanței este gestionat și controlat de Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap și are regimul fondurilor speciale prevăzute de Legea privind finanțele publice.

Structurarea pe capitole a prezentului proiect, coerența, concepția unitară și în același timp elastică a acestuia, constituie rezultatul unui studiu complex a problematicii persoanelor cu

handicap și îi conferă caracterul de ordonanță de strictă actualitate în domeniul integrării socio-profesionale a persoanelor cu handicap.

În condițiile actuale se impune o aliniere a legislației în domeniul protecției speciale a persoanelor cu handicap, la legislația actuală a Uniunii Europene, respectând dispozițiile Pactelor Internaționale la care România este parte.

Faptul că finanțarea actualelor unități de asistență specială se face numai de la bugetele autorităților publice locale, care de multe ori sunt mai mici decât bugetele necesare acestor unități, a făcut ca un număr de 46 de unități de asistență specială să reclame în acest moment datorii în ceea ce privesc cheltuielile salariale și materiale, în valoare de aproximativ **20.000.000.000 lei**. Sunt unități de asistență specială în care s-au primit salarii numai până în luna martie, precum și unități care au alocat pentru hrana asistaților numai sume primite ca sponsorizare .

De asemenea, plățile pentru drepturile și facilitățile de care beneficiază copii și adulții cu handicap suportate din bugetul actualului Fond de Risc și de Accident, sunt restante după cum urmează:

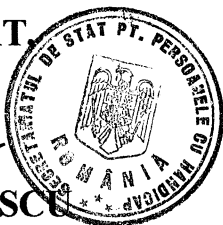
- **18.000.000.000 lei** pentru plățile transportului urban și interurban;
- **315.000.000.000 lei** pentru plățile drepturilor și facilităților pentru copii și adulți cu handicap pe lunile mai și iunie.

Având în vedere cele spuse mai sus și pentru a preveni deteriorarea pe mai departe a actualei situații și greve în sistemul protecției speciale a persoanelor cu handicap, care pot avea consecințe grave asupra sănătății asistaților și asupra întregului sistem de protecție specială, credem că este **imperios necesară legiferarea privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap prin prezenta ordonanță de urgență.**

INIȚIATOR

SECRETAR DE STAT

Dr. GABRIELA POPESCU

COINIȚIATOR

MINISTRUL MUNCII ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE

ALEXANDRU ATHANASIU

AVIZĂM FAVORABIL,

MINISTRUL FINANTELOR

DECEBAL TRAIAN REMEȘ

MINISTRUL LUCRĂRILOR PUBLICE
ȘI AMENAJĂRII TERITORIALE

NICOLAE NOICA

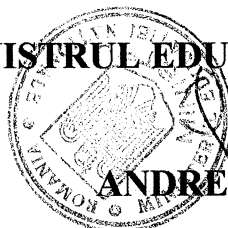
MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

HAJDÚ GÁBOR

MINISTRUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

ANDREI MARGA

MINISTRU DE STAT
MINISTRUL JUSTIȚIEI

VALERIU STOICA

Thibaut
cu mare apreciere urgentă de către
Guvern și a revizuirii de către MMPS și
MF fetei de noua formă a art. 24 și
alin. 3 al art. 26.